

IT i företag 2013 (vissa frågor avser 2012)

NV0116

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	2
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	4
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	4
A.8 Gallringsföreskrifter	4
A.9 EU-reglering	4
A.10 Syfte och historik.....	4
A.11 Statistik användning.....	4
A.12 Uppläggning och genomförande.....	5
A.13 Internationell rapportering.....	6
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	6
B Kvalitetsdeklaration	6
B.0 Inledning	6
B.1 Innehåll	6
1.1 Statistiska målstorheter	6
1.1.1 Objekt och population	6
1.1.2 Variabler	7
1.1.3 Statistiska mått	7
1.1.4 Redovisningsgrupper	7
1.1.5 Referenstider	8
1.2 Fullständighet	8
B.2 Tillförlitlighet.....	8
2.1 Tillförlitlighet totalt	8
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.2.1 Urval	9
2.2.2 Ramtäckning	9
2.2.3 Mätning	9
2.2.4 Svartsbortfall	9

2.2.5	Bearbetning	10
2.2.6	Modellantaganden	11
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	11
B.3	<i>Aktualitet</i>	11
3.1	Frekvens	11
3.2	Framställningstid	11
3.3	Punktlighet	11
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	11
4.1	Jämförbarhet över tiden	11
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	12
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	13
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	13
5.1	Spridningsformer	13
5.2	Presentation	13
5.3	Dokumentation	13
5.4	Tillgång till primärmaterial	13
5.5	Uppl ynningstjänster	13

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Näringslivets struktur

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: Matthew Carter
Telefon: 08-506 943 56
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: SCB
Postadress: Box 24300, 104 51 Stockholm

Statistiska Centralbyrån
ES/IFI
Matthew Carter

BESKRIVNING AV STATISTIKEN
2014-02-05

NV0116
3(13)

Besöksadress:
Kontaktperson:
Telefon:
E-post:

Karlavägen 100
Matthew Carter
08-506 943 56
fornamn.efternamn@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken, förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter om skyldighet för företag att lämna uppgifter till it-statistik SCB-FS 2013:7.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

Gallring regleras enligt beslut från Riksarkivet, RA-MS 1998:7.

Bevarandebehov är under utredning.

A.9 EU-reglering

Framställning av statistiken finansieras till viss del av EU. Tillsammans med EU:s statistikmyndighet Eurostat utformar de deltagande länderna inför varje undersökningsomgång de frågor och definitioner som ingår. Från och med år 2006 är undersökningen EU-reglerad (enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EC) nr 808/2004 av den 21 april 2004).

A.10 Syfte och historik

Undersökningen avser att belysa användningen av informationsteknik i svenska företag. Den har genomförts varje år sedan år 2000. Modellen för undersökningen togs fram i ett nordiskt samarbete år 1999 mellan samtliga nordiska länder. År 2001 vidareutvecklade Eurostat den nordiska modellen för att göra en harmoniserad undersökning i Europa.

Syftet har varit detsamma sedan undersökningen startade men enkätfrågorna har i möjligaste mån anpassats efter den tekniska utveckling som skett.

A.11 Statistikanvändning

Huvudanvändare är EU:s statistikmyndighet Eurostat, Näringsdepartementet, Post- och telestyrelsen (PTS), Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys), Stiftelsen för Internetinfrastruktur (.SE) samt SCB:s avdelning för nationalräkenskaper. Även media, branschorganisationer, enskilda företag och allmänheten är användare av statistiken.

Allmänt kan undersökningen fungera som statistiskt underlag för beslutsfattare,

både i Sverige och inom EU, och möjliggöra för dem att följa och främja it-utvecklingen.

A.12 Uppläggnig och genomförande

Data för undersökningen har samlats in med hjälp av webb- och postenkäter som skickats ut till ett urval av företag med tio anställda eller fler. Företag med 250 anställda eller fler har totalundersökts. Enkäterna skickades ut i slutet av mars 2013 och datainsamlingen pågick fram till slutet av augusti månad.

Data för undersökning har samlats in med hjälp av enkäter som i Sverige skickades ut i början av april 2013. Respondenterna har möjlighet att svara via webb eller pappersenkät, pappersenkät bifogas andra påminnelsen.

Uppgifter ur SCB:s företagsdatabas används för allokering, urvalsdragning, utsändning av blanketter m.m.

A.13 Internationell rapportering

Resultatet från undersökningen rapporteras årligen till Eurostat enligt EU:s förordning 808/2004.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Undersökningen innehåller ett frågeblock som varierar mellan åren, som fokuserar på ett för året aktuellt tema. År 2014 kommer temat vara moln-tjänster

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

SCB deklarerar kvaliteten i statistiken enligt ett kvalitetsbegrepp som består av fem huvudkomponenter:

- (1) **Innehåll**, som framför allt gäller statistikens målstorheter.
- (2) **Tillförlitlighet**, som avser osäkerhetskällor och hur dessa påverkar statistiken.
- (3) **Aktualitet**, som omfattar tidsaspekter som spelar roll för hur väl statistiken beskriver nuläget.
- (4) **Jämförbarhet och sam användbarhet**, som avser möjligheter till jämförelser, över tiden och mellan grupper, samt till att använda statistiken tillsammans med annan statistik.
- (5) **Tillgänglighet och förståelighet**, som avser statistikens fysiska tillgänglighet och dess förståelighet.

För mer information om kvalitetsbegreppet för officiell statistik och en mer detaljerad redovisning av innebörden i de fem huvudkomponenterna, se rapporten *Kvalitetsbegrepp och riktlinjer för kvalitetsdeklaration av officiell statistik (MIS2001:1)* i serien *Meddelande i samordningsfrågor för Sveriges officiella statistik*. Publikationen finns på SCB:s webbplats.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningen belyser företags tillgång till och användning av informationsteknik. Målstorheter är användningen av olika typer av IT-system och IT-relaterade tekniker som beskrivs som andelar av företagen. Användningen av internet beskrivs som andel av företagens antal sysselsatta. E-handeln (företagens inköp respektive försäljningar via en webb-sida eller EDI-meddelande) beskrivs som andel av företagens omsättning. Statistiken redovisas branschvis och fördelat på företagsstorlek.

1.1.1 Objekt och population

Populationen utgörs av företag med verksamhet, enligt SNI 2007, inom;

tillverkning (C),
försörjning av el, gas, värme och kyla (D),
vattenförsörjning (E)
byggverksamhet (F),

handel; reparation av motorfordon och motorcyklar (G),
transport och magasinering (H),
hotell- och restaurangverksamhet (I),
informations- och kommunikationsverksamhet (J),
finansiell verksamhet (K),
fastighetsverksamhet (L),
företagstjänster (M),
uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster (N)
annan serviceverksamhet (S).

I urvalet ingår även samtliga företag med minst 250 anställda.

1.1.2 Variabler

Undersökningen innefattar variabler som belyser företagets tillgång till och användning av informationsteknik. Undersökningen 2013 har speciellt fokus på sociala medier. Exempel på variabler:

- Användningstyp av social media
- Ändamål med att använda sociala medier
- Har policy för användning av sociala medier
- Har webbplats
- Tog emot beställningar via webbplats under 2012
- Använder internet vid myndighetskontakter
- Tog emot EDI-beställningar under 2012

1.1.3 Statistiska mått

De statistiska måtten är andel företag med en bestämd egenskap, e-handel som andel av omsättningen eller i kronor samt andel sysselsatta som använder en viss teknik.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Storleksklasser

10-49 anställda

50-249 anställda

250 eller fler anställda

Branscher

Tillverkningsindustri (SNI 10-33)

Energi och återvinning (SNI 35-39)

Byggindustri (SNI 41-43)

Handel; serviceverkstäder för motorfordon (SNI 45-47)

Transport- och magasineringsföretag (SNI 49-53)

Hotell och restauranger (SNI 55-56)

Informations- och kommunikationsföretag (SNI 58-63)

Finansiell verksamhet (delmängd av SNI 64-66)

Fastighetsbolag och förvaltare (SNI 68)

Andra tjänsteföretag (SNI 69-74, 77-82 samt 95.1)

1.1.5 Referenstider

Referenstiden för enkätsvaren är, om inget annat anges januari 2013. För frågor som rör e-handel, arbete med programvaruutveckling, kontakter med myndigheter samt elektronisk offentlig upphandling avses kalenderåret 2012.

För urvalet används mars-ramen 2013 som undersökningen genomförs.

1.2. Fullständighet

Undersökningen mäter it-användning per näringsgren enligt klassificering Standard för svensk näringsgrensindelning (SNI), för samtliga näringsgrenar i privat sektor utom;
A jordbruk, skogsbruk och fiske,
P utbildning,
T hushållens verksamhet ingår.

Företagsenheter med fler än 10 anställda undersöks för alla variabler. Företag med 1-9 anställda ingår i stort sett i samma undersökning men besvarar en något förkortad enkät.

De frågemoduler som ingår i undersökningen för att i möjligaste mån kartlägga företagens it-användning är

- Användning av datorer
- Tillgång till och användning av internet
- Användning av sociala medier
- Automatiserat informationsutbyte inom företaget
- Elektronisk fakturering
- Elektronisk handel
- Programvaruutveckling
- It och miljö

Enkätens utformning är en avvägning mellan en så fullständig undersökning av företagens it-användning som möjligt och hänsyn till uppgiftslämnarbördan.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Undersökningen är en urvalsundersökning och innehåller tre sorters fel: *urvalsfel* (som beror på att endast vissa företag har undersökts och att dessa inte riktigt är representativa för samtliga företag), *bortfallsfel* (som beror på att svar saknas helt eller delvis från en del av de utvalda företagen) och *mätfel* (som framför allt uppkommer på grund av att frågor och definitioner missuppfattas och att alltför grova uppskattningar lämnas). Om det finns systematik i mätfelen, t.ex. om många företag missuppfattar en fråga på samma sätt, uppkommer skevhet i materialet. Även i bortfallet kan det finnas systematik som leder till skevhet i materialet, t.ex. att företag som inte har en viss egenskap uteblir med svar då frågan inte upplevs som aktuell.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 *Urval*

Urvalsramen består av företagsenheter inom de branscher och storleksklasser som ingår i undersökningen och som var aktiva i början av mars 2012 enligt SCB:s Företagsdatabas (FDB). Ramen är indelad i strata efter bransch och storleksklass. I strata bestående av företag med 250 anställda eller fler är samtliga företag medtagna i urvalet. För strata bestående av företag med 10-249 anställda har ett stratifierat slumpmässigt urval gjorts. I strata med fem företag eller färre har alla företag undersökts. I strata med fler än fem företag har minst fem företag undersökts. Totalt omfattar urvalet 4 200 företag. Positiv urvalssamordning med förra årets undersökning har använts, för att få så jämförbara resultat som möjligt.

2.2.2 *Ramtäckning*

Rampopulationen innefattar företagsenheter som fanns registrerade i SCB:s Företagsdatabas (FDB) i mars 2013.

Den samordnade urvalsdragningen, SAMU, som årligen görs ur SCB:s företagsregister (FDB), används för att avgränsa rampopulationen och för att bestämma vilka företag som ska undersökas.

Problem med ramtäckning tar sig två olika uttryck. Dels att företag som inte skulle ha varit med i urvalsramen är det, t.ex. företag som gått i konkurs, vilket resulterar i *övertäckning*. Dels att företag som borde varit med i urvalsramen inte är det, t.ex. nystartade företag, vilket resulterar i *undertäckning*.

SCB:s företagsregister (FDB) håller god aktualitet. Uppdateringar av ny- och avregistreringar sker varje vecka från Skatteverkets basregister. Trots detta kan övertäckning förekomma. I år klassificerades 21 företag som övertäckning.

2.2.3 *Mätning*

För att mäta företagens användning av IT har ett frågeformulär använts som mätinstrument. Företagen har haft möjlighet att svara via ett webbformulär eller pappersenkät.

Mätningen är naturligtvis mycket beroende av frågeformulärets utformning, de ställda frågorna liksom definitioner av olika begrepp. Mätfel inträffar bland annat på grund av otydliga frågor, instruktioner och definitioner och att uppgiftslämnaren missförstår dessa. Lämnade svar och återkontakter med företagen indikerar att mätfelen främst gäller de kvantitativa variablerna avseende e-handel. Även vissa kvalitativa variabler har tolkats felaktigt eller varit svåra att förstå. Vissa företag misstar exempelvis ADSL för ett traditionellt uppringt modem.

2.2.4 *Svarsbortfall*

Det finns två typer av bortfall: *objektsbortfall* och *partiellt bortfall*. Objekts

bortfall utgörs av de företag som inte svarar på enkäten, medan partiellt bortfall innebär att ett företag svarar på enkäten, men hoppar över en eller flera frågor. Ett stort bortfall ökar osäkerheten i skattningarna. Svartsbortfall ökar även risken för skevhet i skattningarna. Svartsfrekvensen i denna undersökning är 82 procent. Företag som klassificeras som övertäckning har inte inkluderats i objektbortfallsberäkningarna.

Tabell 4 nedan visar oviktat objektbortfallet uppdelat på redovisningsgrupper.

Tabell 4
Objektbortfall efter redovisningsgrupp

Redovisningsgrupp	Objektbortfall, %
Totalt	19
Storleksklasser	
10–49 anställda	22
50–249 anställda	16
250 anställda eller fler	15
Branscher (SNI)	
Tillverkningsindustri (10-33)	17
Energi och återvinning (35-39)	12
Byggindustri (41-43)	19
Handel; serviceverkstäder för motorfordon (45-47)	18
Transport- och magasineringsföretag (49-53)	18
Hotell och restauranger (55-56)	33
Informations- och kommunikationsföretag (58-63)	18
Finansiell verksamhet (delmängd av 64-66)	12
Fastighetsbolag och förvaltare (68)	16
Andra tjänsteföretag (69-74, 77-82, 95.1)	20

En del företag har missat eller valt bort att besvara vissa frågor i enkäten. Detta utgör det partiella bortfallet. Ofta innebär ett överhoppat svar att företaget inte har tekniken i fråga men ett överhoppat svar kan också innebära att uppgiftslämnaren inte förstått frågans innebörd eller inte känner till svaret. Vissa frågor, som till exempel de som behandlar e-handel, kan upplevas som känsliga att besvara och kan därför vara överhoppade. Vissa frågor i enkäten är dessutom frivilliga att besvara. Detta gäller de frågor som inte omfattas av EU-regleringen och inte heller är uppgifter till nationalräkenskaperna. Dessa frågor har därför också ett högre partiellt bortfall. I årets undersökning är det partiella bortfallet lågt, som mest 2-3 procent.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifterna har granskats utifrån hur svaren på de olika frågorna hänger ihop logiskt. Vid ologiskheter eller bortfall på viktiga frågor har företagen återkontaktats för att ges möjlighet att kommentera de i enkäten angivna svaren. Särskild vikt har lagts vid att återkontakta större företag avseende e-handeln då deras svar har stor betydelse för undersökningens tillförlitlighet.

Registeruppgifter från momsregistret har använts för att beräkna e-handeln i kronor. I den mån registeruppgifter inte varit tillgängliga har uppgifter från enkäten använts. En del företag som har besvarat enkäten har hoppat över vissa frågor. I de fall där det har funnits en möjlighet att logiskt dra slutsatser om svaret på sådana frågor har upprättningar utförts. Detta gäller särskilt för variabler med stort partiellt bortfall.

I samband med hantering och bearbetning av blanketter, datafiler och tabeller kan fel uppkomma. I arbetet med enkäten arbetar vi ständigt med att förbättra rutinerna för att minimera sådana fel. Inför årets enkät har till exempel databasstrukturen genomgått ett förbättringsarbete.

2.2.6 Modellantaganden

Inga modellantaganden utöver de som beskrivits i 2.2.1–2.2.5 görs i undersökningen.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Eftersom undersökningen bygger på ett urval finns alltid en viss osäkerhet i skattningarna. Av denna anledning beräknas 95-procentiga konfidensintervall, som med 95 procents konfidens anger ett intervall inom vilket det sanna värdet återfinns.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen har genomförts årligen sedan 2001 och avsikten är att den även i fortsättningen skall genomföras årligen. Enkäten skickas ut under andra kvartalet samma år som undersökningen avser och redovisas i en rapport med publicering i januari året efter.

3.2 Framställningstid

Undersökningen genomfördes huvudsakligen under tiden april–augusti 2013. Referenstid för de flesta frågorna är januari 2013 och för några frågor hela 2012. Kompletteringar av lämnade svar genomfördes löpande under datainsamlingen. Resultat publiceras vid två tillfällen. Det första cirka fem månader efter det att huvuddelen av enkäterna insamlats.

3.3 Punktlighet

Den ursprungliga publiceringsplanen följdes.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Många variabler är direkt jämförbara med tidigare års undersökningar. Dock ändras enkäten delvis varje år och nya frågor tillkommer medan andra tas bort. Det förekommer även att frågeformuleringen ändras något och att resultaten därför inte är helt jämförbara. Nedan framgår vilka variabler som är jämförbara med 2012 års undersökning.

Jämförbara frågor med 2012:

Frågenr 2013	Frågeinnehåll
1	Använder datorer
2	Har tillgång till internet
3a	Anslutning via DSL
3b	Anslutning via andra fasta bredbandsanslutningar
3c	Anslutning via mobila bredbandsanslutningar (3G eller 4G)
3d	Anslutning via mobila anslutningar (GSM)
3e	Anslutning via traditionellt modem
4	Företagets snabbaste internetanslutning
5	Andel av anställda som använder internetanslutna datorer
8	Har en hemsida/webbplats
9b	Kan lägga beställningar, göra bokningar eller reservationer via webbplats
10a	Använde internet för att söka information på myndigheters hemsidor
10b	Använde internet för att hämta blanketter på myndigheters hemsidor
10c	Använde internet för att fylla i och skicka elektroniska blanketter på myndigheters hemsidor
20	Tog emot beställningar via en webbsida
21	Andel av företagets omsättning som kom från internetbeställningar
25	Tog företaget emot EDI-beställningar
26	Andel av företagets omsättning kom från EDI
28	Beställde varor/tjänster elektroniskt via webbsidor eller EDI
14	Elektroniska beställningars andel av totala inköp
29	Hade egen personal som arbetade med programvaruutveckling
30	Antal årsverken programvaruutveckling
31a	Andel årsverken programvaruutveckling för egen användning
31b	Andel årsverken programvaruutveckling för extern försäljning
31c	Andel årsverken programvaruutveckling för övrigt
32a	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljö- påverkan genom att välja telefon-/web-/videomöten
32b	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljö- påverkan genom att minska energiförbrukningen vid användning av IT
32c	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljö- påverkan genom att ställa krav på att leverantörer är miljöcertifierade
32d	Har en miljöpolicy som innebär att företaget ska minska sin miljö- påverkan genom att ta hänsyn till energiförbrukningen vid val av system och hårdvara
33	Har anställda som regelbundet arbetar utanför själva företaget
34a, b, c, d	Använder IT-lösning som verktyg för att minska företagets energi- förbrukning

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Motsvarande undersökning har genomförts av övriga länder inom ramen för det europeiska samarbetet. Statistiken är jämförbar men det förekommer skillnader avseende svarsfrekvenser, täckning, metodik mm.

4.3 Samanvändbarhet med annan statistik

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistik redovisas i publikationen Företagens användning av IT 2013, i SCB:s databaser samt av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Publikationen Företagens användning av IT 2013 finns tillgänglig på [SCB:s webbsida](#).

5.2 Presentation

Publikationen består av text, tablåer, tabeller och diagram.

5.3 Dokumentation

Viss ytterligare dokumentation finns i rapporten Företagens användning av IT 2012.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Specialbearbetningar kan göras av materialet såsom andra aggregeringar efter branscher och storleksklasser, förutsatt att resultatet inte medför att något enskilt företag går att identifiera. Aidentifierat material kan göras tillgängligt för forsknings- och statistikändamål efter särskild prövning.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor kring undersökningen, kontakta Matthew Carter, tfn 08-506 943 56 vid enheten för Investeringar, FoU och IT vid SCB. Det går även att vända sig till den centrala informationsservicen på SCB med telefonnummer 08-506 948 01 eller skriva till infoservice@scb.se.